

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Naam school/kindcentrum	CBS de Lichtboei
Adres	Huningaweg 8
Postcode en plaats	9682PB Oostwold
E-mailadres school/kindcentrum	cbsdelichtboei@vcomog.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	0597551448
Bestuurder(s)	Mevr. A. Boer
Leidinggevende school/kindcentrum	Christa Bentum
Daltoncoördinator(en)	José Kremer-Sijbring en Leonie van Daalen
Aantal groepen	7
Aantal kinderen	138
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	10 leerkrachten; 4 onderwijsassistenten; 1 ib; 1 dir
In bezit van daltoncertificaat	6 leerkrachten directeur
Bezig met daltoncursus	2 zo gauw er een cursus start
Nevenvestigingen	-
Stand van zaken inspectie	Voldoende
Visitatievoorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Datum visitatie	18 april 2024
Soort visitatie: (besluit vorige visitatie)	
1e licentiaaanvraag	☒
Licentieverlenging	☐
Versnelde visitatie licentieverlenging	☐
Visitatie na bezwaarprocedure	☐

1. Zelfreflectie

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

(niet van toepassing bij 1e licentieverzoek)

School/kindcentrum

Aanbevelingen (noteer de aanbevelingen van de vorige visitatie)

School/kindcentrum

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

Visitatieteam

Wat zien we terug?

Beschrijf hieronder per kernwaarde het volgende:

- Wat heb je de afgelopen tijd gedaan? (Ontwikkelproces)
- Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?
- Wat zijn de ontwikkelpunten?

De indicatoren op kind-, pedagogisch medewerker/leraar- en school/kindcentrumniveau, evenals de bouwstenen in de gedachtenwolken kunnen hiertoe een hulpmiddel zijn, zie hiervoor de bijlagen op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.

Vooraf:

In schooljaar 2017/2018 had het team de vraag: "Wordt het potentieel van onze leerlingen optimaal benut." In dat schooljaar is een nascholing gestart onder leiding van Martie de Pater van de Lerende School. Deze nascholing is in 2018/ 2019 en 2019/2020 verdergegaan. Al gauw kwamen we in 2018 uit op een centraal thema "Eigenaarschap". We zijn aan de slag gegaan met het werken met een taak en zijn gaan kijken hoe we ons onderwijs zo konden inrichten dat we de kinderen meer intrinsiek gemotiveerd konden maken en daarmee de leeropbrengsten verhogen. Hiermee zetten we onbewust de eerste stappen naar het daltononderwijs.

In schooljaar 2020/2021 kwam vanuit twee leerkrachten de vraag in het team of onze manier van werken bij het daltononderwijs past. We hebben toen besloten om dit teambreed te onderzoeken. Hier zijn we in schooljaar 2021/2022 mee gestart o.l.v. Vera Otten van Saxion Deventer.

In het najaar van 2022 hebben we een ouderavond georganiseerd en de ouders in de ontwikkeling meegenomen en daar ook dalton geïntroduceerd. In maart 2023 hebben 6 leerkrachten het certificaat Daltonleerkracht behaald. 2 Leerkrachten hebben wel de hele cursus gevolgd, maar geen portfolio gemaakt, omdat ze ivm hun leeftijd geen jaren meer werken. 2 startende leerkrachten zijn later ingestroomd, maar hebben al wel een deel van de cursus meegedaan. Zo gauw er in het noorden weer een daltoncursus start, zullen zij hieraan deelnemen.

We hebben de afgelopen jaren, zelfs in coronatijd, een mooie (dalton)ontwikkeling weten door te maken waar we trots op zijn.

De kernwaarden van het daltononderwijs lopen, samen met onze slogan "**Samen groeien naar morgen**" als een rode draad door ons hele onderwijs heen.

We zien dat onder andere op de volgende manieren terug:

- ✓ We dagen kinderen uit om het beste uit zichzelf te halen.
- ✓ Onze school biedt kinderen een leefomgeving waarin zij zich kunnen ontwikkelen tot mensen met lef en durf met een kritische en reflectieve houding.
- ✓ Wij leren kinderen ondernemend te zijn en zelf verantwoordelijkheid te nemen.
- ✓ Wij richten ons onderwijs efficiënter in door het onderwijs af te stemmen op de behoeften, interesses en competenties van de leerlingen.

- ✓ Onze school creëert een veilig pedagogisch klimaat waar de kinderen de ruimte krijgen om zelfstandig te werken en samen te werken.
- ✓ Wij leren kinderen positief met elkaar om te gaan en rekening met elkaar te houden.
- ✓ We willen kinderen intrinsiek gemotiveerd maken, waardoor ze plezier hebben in leren en zelf ook willen leren. We dagen ze hierbij uit op hun eigen niveau. Kindgesprekken zijn hier voor ons een belangrijk onderdeel van.
- ✓ Wij leren kinderen samenwerken. Dat gebeurt in de groep zelf, maar ook groepsoverstijgend en ook met de peuterspeelzaal. De hogere groepen helpen bijvoorbeeld bij de lagere groepen. Iedereen leert hiervan, van groot tot klein.
- ✓ Wij houden korte lijntjes met ouders en begeleiden zo samen hun kind(eren) op weg naar volwassenheid.
- ✓ Wij vinden de rol van de leerkracht van grote waarde bij het leerproces van kinderen. De leerkracht doet ertoe, geeft heldere en duidelijke instructies, maar laat kinderen ook los waar het kan. Structuur en vrijheid gaan bij ons op school hand in hand.
- ✓ Op de Lichtboei willen we ieder kind bereiken door de taal van de leerling te spreken. Het Process Communication Model geeft ons handvatten bij de vragen: "Wat heeft een kind nodig van de leerkracht om tot leren te komen?" en "Hoe kunnen we ieder kind bereiken?" Door te weten welk persoonlijkheidstype wij en de kinderen zijn, vergroot het inzicht hoe we het beste kunnen communiceren met de kinderen. Dit heeft een groot effect op ons daltononderwijs.
- ✓ Integreren van buiten en binnen. We hebben een mooi schoolplein, waarbij er op dit moment plannen liggen om het nog veel mooier te maken. Ook hebben we naast school een groot grasveld waar veel mogelijkheden zijn voor sport en spel. Daarnaast een moes- en natuurtuin. Kinderen leren daardoor al heel jong omgaan met het buiten leven door te spelen, leren, ontdekken en ontspannen. Naast school ligt het Oldambtmeer waar ook genoeg te ontdekken valt en waar kinderen zelf de komst van een aanlegsteiger hebben gerealiseerd. Daarnaast maken we jaarlijks met alle groepen culturele uitstapjes omdat dat ook binnen onze visie en slogan past. Ook vinden wij creatieve ontwikkeling belangrijk. Dit geven we bijvoorbeeld vorm d.m.v. een handvaardigheidscircuit, extra muzieklessen door een externe leerkracht, een jaarlijkse projectweek, kooklessen en Duitse lessen. Daarnaast krijgen kinderen les van een vakleerkracht gym die ook naschoolse activiteiten organiseert.
- ✓ Samenwerking met de bibliotheek: we zijn een "dbos-school" (de bibliotheek op school).

Wat vinden we hierbij ook nog belangrijk?

In het strategisch beleidsplan van onze schoolvereniging VCO staan de volgende kernwaarden centraal:

- Wij zien elk kind
- Wij maken leren zichtbaar
- Wij maken plezier

Deze 3 pijlers zijn samen met onze christelijke grondslag, met onze visie op daltononderwijs én onze slogan "Samen groeien naar morgen" voor ons de basis waarmee wij ons onderscheiden en waarmee we kinderen een veilige, stevige basis mee denken te geven voor de rest van hun leven.

1.1 Vrijheid in gebondenheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen

School/kindcentrum

Ontwikkeling tot nu/waar staan we nu?

De leerlingen:

Op onze school zit een populatie leerlingen met een thuissituatie die in de schoolse setting vraagt om veel structuur, rust en duidelijkheid. Het is daarin voor ons best een zoektocht hoeveel vrijheid we de kinderen kunnen en willen geven.

- Vanaf groep 1 zijn we bezig om eigenaarschap en verantwoordelijkheid m.b.t het leren bij de leerlingen zelf neer te leggen. De leerlingen zijn o.a. verantwoordelijk voor hun werkplekken, deze moeten netjes worden achtergelaten, hun weektaak, het plannen van hun taak(jes) en het nakijken.
- We geven ruimte om aan eigen doelen te werken. In de groepen 1 en 2 kunnen de doelen op alle mogelijke vlakken zijn. Dit hadden we eerder ook in de hogere groepen. We hebben dit teruggedraaid, omdat we de basisvaardigheden willen verhogen en hebben daarom de keuzevrijheid voor het kiezen van eigen doelen tijdelijk beperkt naar de basisvakken. Daarin zit wel weer vrijheid, onder andere door het doelenboekje dat de kinderen van groep 3 t/m 8 hebben.
- Groepen 1/2 geven thema's vorm aan de hand van input kinderen.
- Leerlingen dragen zelf consequenties voor eigen gemaakte werk.
- Steeds meer kinderen krijgen keuze wel/geen instructie. Dit is nu nog voornamelijk door de leerkracht bepaalt, hier willen we wel verder in ontwikkelen (binnen de bovengenoemde kaders).

Het team:

Dit schooljaar hebben we "verantwoordelijkheid en vertrouwen" steeds centraal gezet bij kinderen. "Ik geef je als leerkracht het vertrouwen dat..."

We denken als team constant na hoe we kinderen eigenaarschap kunnen geven.

We werken onder andere door de volgende dingen aan deze kernwaarde:

- We hebben iedere week 1 dag een extra leerkracht op school die een groep overneemt, zodat de leerkracht tijd heeft voor kindgesprekken (zie kopje reflectie). Met deze kindgesprekken heeft de leerkracht tijd om per kind, buiten de groep, extra in te steken op deze kernwaarde: vertrouwen en vrijheid geven.
- Op schoolniveau voelen we ons samen verantwoordelijk voor de hele school
- We reflecteren ook op het vertrouwen dat we geven en op persoonlijke ontwikkeling van kinderen en onszelf. We werken op basis van vertrouwen met elkaar.
- Fouten maken mag (moet), ook wij als individuele teamleden!
- Wij werken met elkaar op basis van vertrouwen. Afspraken die worden gemaakt worden ook nagekomen. De leerkrachten krijgen veel ruimte om te experimenteren, wel moeten deze experimenten passen binnen de visie van de school. Goede initiatieven worden ook schoolbreed ingevoerd

Ontwikkelpunten:

Omdat wij rust, normen en waarden hoog in het vaandel hebben staan, en we ons erg verantwoordelijk voelen voor het verhogen van de leeropbrengsten, vinden we het als team ingewikkeld in hoeverre we de kinderen meer los kunnen laten. We weten dat hier een ontwikkelpunt ligt, maar zouden graag willen dat jullie hier als bezoekers met ons meekijken: wat is passend bij onze populatie mogelijk? Hoe krijgen wij als team het lef om daar waar het kan en nodig is, nog iets meer los te laten? Ondanks dat we de afgelopen jaren al goede stappen hebben gemaakt qua zelfstandigheid, willen we de leerlingen meer keuzevrijheid gaan geven m.b.t het volgen van de instructielessen. Dit wordt nu nog grotendeels bepaald door de leerkracht. In groep 3/4 loopt hiervoor een experiment met vooruit toetsen. We gaan bekijken of we dit naar de hogere groepen door gaan trekken, zodat de leerlingen inzicht krijgen of ze doelen al beheersen. Vervolgens kunnen ze zich in hogere groepen gaan inschrijven voor de instructiemomenten.

Reactie visitatieteam

Het visitatieteam is onder de indruk van de weg die de school is ingeslagen. We realiseren ons dat het “loslaten” van de kinderen een enorme omslag is in het denken van de teamleden. We zien dat de school inzet op “dat wat de kinderen zelf kunnen, mogen ze zelf doen”.

Wanneer je dit principe vanaf groep 1 in de school als uitgangspunt neemt, kun je de kinderen steeds meer ruimte bieden om eigen initiatieven te ontplooiën. Zo kun je kinderen steeds meer vrijheid en verantwoordelijkheden geven. Jullie geven aan dat dit een ontwikkelpunt is en blijft. Dit ontwikkelpunt onderschrijven wij van harte.

We zien, dat jullie in de kleutergroepen een opbouw hebben in het maken van keuzes: het is gestructureerd m.b.t. de ontwikkelingsmaterialen. Bij spel en rekenen in de hoeken is het aanbod afgestemd op het niveau van het kind en heeft het kind een grote mate van vrijheid om te kiezen. De “rekenbakjes” geven de kinderen de vrijheid om te oefenen wat ze willen.

Dalton in groep 3 is op vrijwel iedere school een zoektocht, zo ook bij jullie. Het rekencircuit is een mooie vorm van keuzevrijheid om doelen te behalen voor de kinderen. De lees/schrijfvaardigheid van de kinderen versus planning en opdrachten op papier zijn lastig in een vorm te gieten. Echter de kansen tot differentiatie in het aanbod zijn in groep 3/4 groot: waar het ene kind al goed kan lezen of rekenen, heeft een ander kind meer tijd nodig voor het aanvankelijk lees/rekenproces. Juist hier liggen mogelijkheden voor het al dan niet volgen van instructie en het aanbieden van leerstof op niveau. Een goede start hebben jullie al gemaakt met “het vooraf toetsen” bij rekenen. De leesmotivatie kan enorm worden gestimuleerd door het lezen minder of niet klassikaal aan te bieden. Het zal zeker de “goede” lezers uitdagen en de opbrengsten (een doelstelling van jullie) verhogen. Het tutorlezen, waar jullie mee zijn gestart, kan daar een rol in spelen.

Vanaf groep 3/4 werken jullie met een taakbrief, zoals jullie zelf aangeven is de taak geen opdrachtenblad/bord. Als visitatieteam zien wij, dat hier voor jullie kansen liggen om de kinderen meer vrijheid/verantwoordelijkheid te geven. De taak is nu voornamelijk leerkrachtgestuurd: de invloed van het kind op de inhoud/uitvoering van de taak is gering. Wij zien weinig mogelijkheden voor het kind om te plannen, het mag wel in enkele groepen, in de praktijk is het plannen niet terug te zien op de taak en de kinderen geven aan dat ze niet plannen. Voor het plannen is het belangrijk dat kinderen weten hoeveel tijd er beschikbaar is voor de taken. In twee groepen is een start gemaakt met

een kwartiertjesrooster, waardoor de kinderen zicht krijgen op de beschikbare tijd voor taken gedurende de dag.

De taak is een middel om de leerstof aan te geven, die het kind moet beheersen. Dit kan een dag-, week- of periodetaak zijn. Het kind moet vervolgens de vrijheid krijgen om deze taak tot uitvoer te brengen. Vragen die je daarbij kunt stellen zijn:

- Mag het kind zelf bepalen of het instructie nodig heeft en hoe weten we of het kind dit op de juiste manier inschat of bewijst?
- Mag het kind zelf bepalen of het wil samenwerken of op welke werkplek hij/zij de taak uitvoert?
- Mag het kind zelf bepalen op welke wijze hij/zij het leerdoel behaalt en hoe laat het kind zien dat het de leerstof beheerst?
- Is het inzichtelijk voor het kind hoeveel tijd hij/zij heeft voor het behalen van de doelen en leert het kind zijn/haar tijd plannen voor het behalen van deze doelen?
- Welke opdrachten zitten er in de taak? Alleen cognitieve doelen of ook samenwerkingsvaardigheden en het realiseren van eigen leerdoelen?

Deze vragen kunnen een aanzet zijn voor jullie om de taak voor het individuele kind verder te ontwikkelen, zodat de kinderen meer vrijheid en verantwoordelijkheid hebben bij het uitvoeren van hun taak en het behalen van de leerdoelen.

Een voorwaarde voor het geven van vrijheid en verantwoordelijkheid is, dat kinderen rekening houden met elkaar en zich bewust zijn van hun omgeving: "Jouw vrijheid eindigt, waar die van de ander wordt beperkt."

Jullie hebben rust, normen en waarden hoog in het vaandel staan als team. Binnen het team wordt dit alom uitgedragen. Zorg dat dit ook door de kinderen gebeurt: kinderen moeten elkaar durven corrigeren en aangeven wat gewenst gedrag is. Dit is belangrijk bij het geven van meer vrijheid.

Dit vraagt een schoolcultuur, die je vanaf groep 1 moet opbouwen. Wij zien dat jullie daar stevig op inzetten. De kindgesprekken en de PCM benadering zijn een goede basis om de kinderen zich "eigenaar" te laten voelen van hun omgeving en taak.

Samengevat:

Aan vele voorwaarden voor het geven van meer vrijheid/verantwoordelijkheid wordt door jullie voldaan, er liggen veel kansen om jullie onderwijs van leerkrachtgestuurd naar het leggen van meer vrijheid en verantwoordelijkheid bij de kinderen te leggen in de komende jaren. Het realiseren van vrijheid, verantwoordelijkheid en eigenaarschap van de taak bij de kinderen, (dat we nu al op leerkrachtniveau zien) is een mooie uitdaging voor de komende jaren.

We geven daarom onderstaande aanbeveling m.b.t. tot de kernwaarde vrijheid/verantwoordelijkheid.

Aanbeveling 1:

Geef de kinderen meer vrijheid door ze de gelegenheid te geven keuzes te maken m.b.t.:

- Het plannen van hun taak
- Het volgen van instructie
- De wijze waarop ze de doelen willen behalen
- Het willen samenwerken of niet
- De keuze van werkplek
- De samenstelling van de maatjes
- De uitvoering van de extra taken (zorg voor de omgeving)

1.2 Zelfstandigheid

School/kindcentrum

Ontwikkeling tot nu/waar staan we nu?

Onze school komt van klassikaal onderwijs. Dit maakt wel dat het stukje loslaten een aandachtspunt voor ons blijkt te zijn. Daarnaast blijven wij van mening dat de leerkracht er toe doet en zullen ook vanuit die visie blijven werken.

We hebben de afgelopen jaren qua zelfstandigheid een grote slag geslagen.

De leerlingen:

We proberen de kinderen natuurlijk zelfstandigheid te geven. We geven de kinderen meer ruimte om zelf hun werkplekken te kiezen en gaan uit van het principe “Wat je zelf kunt, mag/moet je zelf doen.” Dit begint al bij kleuters: ze leggen zelf hun tas en jas op de goede plek en ze helpen elkaar met allerlei dingen. Het is zichtbaar op welke manier ze elkaar kunnen helpen en dat ze niet altijd alles aan de leerkracht of onderwijsassistent hoeven te vragen.

Door onder andere gebruik te maken van het digikeuzebord in de groepen 1/2 vergroten wij de zelfstandigheid van deze leerlingen, wat ze meenemen naar groep 3 en de hogere groepen.

We vinden het belangrijk dat de kinderen zelf initiatieven nemen om hun eigen leerdoelen te halen. De jonge kinderen beginnen al met plannen van hun activiteiten. Kinderen worden gemotiveerd om hun eigen leerdoelen te halen.

Vanaf groep 3 werken de leerlingen met een doelenboekje (periodetaak). Ze kunnen zelfstandig aan hun doelen werken. De leerkrachten begeleiden dit en tijdens de kindgesprekken wordt hier ook aandacht aan besteed en worden er gezamenlijk nieuwe doelen gekozen.

Zelfstandig werken gebeurt vooral na de instructielessen. Het is als je snel kijkt nog niet altijd duidelijk te zien welke zelfstandige keuzes kinderen kunnen maken, maar als je doorvraagt (ook bij leerkrachten) is hier een duidelijkere lijn in te zien.

Wij geven de leerlingen de verantwoordelijkheid om hun eigen werk na te kijken en te reflecteren op hun eigen werk. Hieruit kunnen zij hun leerdoelen halen om mee verder te gaan. Kinderen die hun werk begrijpen, mogen soms de instructie overslaan. Maar dit binnen vastgestelde kaders. Verantwoording geven aan leerlingen, maar ook ter verantwoording roepen. Hier valt nog winst te behalen.

Dmv “uitgestelde aandacht” (kleurenketting kleuters; blokje in de andere groepen; timetimer) leren kinderen ook om zelf eerst te proberen hun eigen probleem op te lossen. Kinderen proberen het eerst zelf, kunnen daarna een leerling vragen en daarna pas de leerkracht.

Wij betrekken leerlingen door mee te laten denken in een leerlingenraad. Kinderen leren elkaar hulp te geven, maar ook hulp te vragen.

Het team;

Alle leerkrachten hebben een taak/coördinatorschap binnen het team gekregen die ze zelfstandig uitvoeren. Denk hierbij aan onder andere een leescoördinator, rekencoördinator, coördinator groen (moes- en natuurtuin), coördinator meer- en hoogbegaafdheid, cultuurcoördinator, ICT-coördinatoren, coördinator Process Communication Model en hebben we 2 Dalton coördinatoren.

Als team hebben we ruimte om te experimenteren. Door middel van experimenten in de groepen komen wij steeds tot schoolbrede lijnen. Als team geven we elkaar de ruimte om initiatieven te nemen en helpen we elkaar.

Ontwikkelpunten:

We zijn qua ruimte behoorlijk beperkt, want we mogen in ons gebouw de hal niet vol zetten i.v.m. brandveiligheid. Grote leerpleinen kunnen we dus helaas niet maken. Gelukkig hebben we wel werkplekken in de hal waar kinderen ook mogen werken. De kinderen kunnen kiezen voor een rustige plek of een plek waar ze goed kunnen samenwerken. Voor ideeën binnen de mogelijkheden houden we ons van harte aanbevelen.

We zijn op dit moment bezig om over te stappen naar een nieuwe methode voor wereldoriëntatie en ook is er kans dat op het moment dat de visitatie is we bezig zijn met het uitzoeken van een andere rekenmethode. We hopen dat deze methodes het gemakkelijker maken om ook binnen de weektaak mee te werken. Snappet is voor ons hier niet het juiste middel voor. De stem van de leerling kan m.b.t. deze kernwaarde nog wat groter. We proberen de talenten van kinderen in te zetten en zijn nog aan het onderzoeken hoe we dit structureel vormgeven binnen het volle onderwijsprogramma en binnen de weektaak.

Onlangs hebben de leerlingen van groep 6 t/m 8 groepsdoorbroken damlessen gevolgd. Hoe kunnen we deze bijvoorbeeld inpassen in ons drukke onderwijsprogramma nu de focus ook ligt op het verhogen van de opbrengsten?

Reactie visitatieteam

De zelfstandigheid van de kinderen is in alle groepen zichtbaar. Ze kennen de regels en afspraken voor zelfstandig werken. Tijdens de tijd voor het zelfstandig werken ze aan hun taak. Ze tonen betrokkenheid bij de taak en werken over het algemeen geconcentreerd aan hun taak. We zien dat het werken op verschillende niveaus normaal is.

De kinderen in alle groepen weten de materialen te vinden. Van dozen met rekenmaterialen in de kleutergroepen tot het beheer van de laptops in de bovenbouw: de kinderen weten hoe ze ermee om moeten gaan en hoe ze weer op te ruimen.

Mooie voorbeelden van zelfstandigheid zijn: kleuters die over en weer bezig zijn in “hoeken” in de beide kleuterlokalen, (het digikeuzebord wordt hiervoor effectief ingezet) en het omgaan met het rekenmuurtje in de bovenbouw.

De zelfstandigheid van de kinderen kan enorm worden vergroot, wanneer ze meer vrijheid/verantwoordelijkheid krijgen. (vliegwieleffect)

Voorbeelden die we hebben gezien die gemakkelijk kunnen worden omgevormd naar meer zelfstandigheid:

- De halpasjes. Prima om te zien welk kind in de hal werkt, d.m.v. het ophangen van een kaartje. Op dit moment bepaalt veelal de leerkracht welk kind in de hal mag werken, dit kunnen ze zelf! Een kind wat niet graag buiten de klas werkt, blijft wel in de klas en een kind dat graag buiten de klas werkt, zal vaker naar de hal gaan. Dit reguleert zichzelf.
- Kinderen kijken zelf hun werk na: leggen dit in een bak “met een waardering over zichzelf” en vervolgens kijkt de leerkracht het eveneens na: de zelfstandigheid vergroot je door af te gaan op het reflectieoordeel van het kind en meer ondersteuning te bieden waar nodig.

Veel waardering hebben we voor de zelfstandigheid van de teamleden. De specifieke kwaliteiten van de teamleden worden schoolbreed ingezet. Naast de coördinerende rollen van de teamleden zien we overal in de school experimenten. Door de korte lijnen binnen het team is men van elkaars experimenten op de hoogte en bij het welslagen van een experiment wordt deze schoolbreed overgenomen. De Lichtboei is een daltonschool in ontwikkeling, waarbij de daltonkernwaarden meer en meer vorm krijgen. Dit is één van de redenen voor ons om de school een licentie voor 5 jaar toe te kennen.

1.3 Samenwerking

School/kindcentrum

Ontwikkeling tot nu/waar staan we nu?

Vanaf het moment dat de leerlingen op school komen, moet er worden samengewerkt. We vinden het namelijk belangrijk dat kinderen van jongs af aan wordt geleerd om rekening met anderen te houden. Samenwerking zie je door de hele school heen. In iedere groep wordt er gewerkt met maatjes.

Verder wordt er op onze school regelmatig groepsoverstijgend samengewerkt. Voorbeelden hiervan zijn tutorlezen, voorlezen bij de peuters, WO lessen, maar bijvoorbeeld ook de organisatie van een Foodfestival: [CBS de Lichtboei in Groningse Oostwold organiseerde Food Festival voor haar leerlingen | Jong Leren Eten](#)

Kijk vooral eens op deze site van Jong leren eten.

Dit was een grote samenwerking tussen ouders, leerlingen en team. Ieder jaar hebben we een gezamenlijke projectweek.

We zijn bezig een goede doelenweek te organiseren. De leerlingen van de leerlingenraad hebben hier de leiding in.

In iedere groep worden coöperatieve werkvormen aangeleerd. We zijn er mee bezig hier een doorgaande lijn in aan te brengen.

Leerlingen van onze school (ze zijn inmiddels van school af) hebben een paar jaar geleden met de leerlingenraad samengewerkt met de provincie Groningen en projectbureau Blauwestad. Door deze samenwerking is er een steiger bij school gekomen.

De leerlingen:

Afgelopen schooljaar heeft de huidige groep 3 door omstandigheden een heel zwaar jaar gehad. We hebben daarom momenteel nog een groepsarrangement voor deze groep op het gebied van sociaal emotionele ondersteuning. We zijn er heel trots op dat opvalt dat deze kinderen nu zichtbaar beter sociaal vaardig zijn.

Groepsdoorbrekend: wekelijks tutorlezen groep 5 en 8; wekelijks groepsdoorbrekende middag groep 1 t/m 4, creacircuit met groep 3-4-5. Daarnaast werken onze groepen 1-2 structureel dagelijks samen. Samenwerking met wereldoriëntatie: dit is een experiment geweest van de groepen 3, 4 en 5. De groepen 7 en 8 gaan samen op schoolkamp.

We werken sinds oktober 2023 in de hele school met maatjes, ook om het samenwerken hiermee aan te kunnen leren waardoor het een vaardigheid wordt die voor kinderen vanzelfsprekender is.

De kinderen van groep 6 krijgen Duitse les.

In januari zijn we met de leerlingen van groep 5 t/m 8 naar een buurtalendag geweest: een samenwerking met Duitse en Nederlandse scholen.

Dit krijgt later dit schooljaar een vervolg door een uitwisseling tussen onze groep 6 en een Duitse school.

Tijdens de instructielessen is er ook vaak ruimte voor samenwerking tussen leerlingen. Een samenwerkingsopdracht of een coöperatieve werkvorm.

Het team:

Als team werken we heel veel samen. We maken ook gebruik van elkaars talenten. Zo heeft, zoals bij de vorige kernwaarde beschreven, iedere leerkracht een eigen taak.

Daarnaast ontwikkelen we als team samen! Alles vanuit de why-how-what van Simon Sinek.

We pakken de dingen die moeten gebeuren samen op en zetten samen de schouders onder de dingen. Hier zijn we trots op!

We werken nauw samen met onze ouders. Zo hebben 3 ouders een foodfestival georganiseerd; heeft 1 ouder heel actief meegeholpen met het realiseren van de komst van een steiger, hebben we een actieve oudercommissie en daarnaast nog een schoolcommissie. We maken gebruik van ouders bij ons crea-circuit, ondersteuning van leesouders bij technisch lezen en als we uitstapjes maken zijn er ook vaak ouders die begeleiden.

Ook werken we samen met de peuterspeelzaal. Groep 6 gaat 1x per week naar de peuterspeelzaal om de kinderen voor te lezen.

We organiseren een sportdag met de andere school in het gebouw, evenals het sinterklaasfeest en de koningsspelen.

We zorgen voor een veilig pedagogisch klimaat, zodat het voor de kinderen makkelijk kan zijn om een samenwerking aan te gaan.

Op schoolniveau gaat de samenwerking ook gemakkelijk doordat er respect is binnen ons team.

Bij het benutten van elkaars kwaliteiten hoort ook de muzikaliteit van een aantal collega's. We zingen regelmatig met alle kinderen van school in de hal olv deze collega's.

Ontwikkelpunten:

We kunnen in een aantal groepen samenwerking nog meer vanuit de leerlingen laten komen.

Reactie visitatieteam

Het samenwerken kent op de Lichtboei vele vormen. Met de ouders is er een goede samenwerking wat betreft organisatorische aspecten. Vele ouders zijn bereid de handen uit de mouwen te steken. Een geweldig voorbeeld is de moestuin: een opa van de leerlingen onderhoudt samen met de leerlingen de grote moestuin van de school. Andere ouders assisteren vervolgens bij de kooklessen en samen wordt er genoten van het resultaat.

Met andere organisaties die in het multifunctionele gebouw zitten werkt de school op gezette tijden samen door gezamenlijke projecten of feesten te organiseren.

Opvallend in de positieve zin zijn de vele manieren waarop er binnen de school groepsdoorbrekend wordt samengewerkt: van samenzang met alle groepen, creatieve middagen in de middenbouw, damlessen, samenwerken met de peuters door kinderen van groep 6 en tutorlezen. Prachtige voorbeelden van samenwerken binnen de groepen zijn: Maatjeswerk met de spelling dobbelsteen, groep 1 en 2 in de hoeken, het rekencircuit in groep 3 en de lapbook groep 8.

In alle groepen worden coöperatieve werkvormen aangeleerd.

Als visitatieteam denken wij, dat de inhoud van de samenwerking op groeps-, kindniveau kan worden verbeterd.

Samenwerken is meer dan samen werken of elkaar helpen. Leer de kinderen hoe ze moeten samenwerken, leer ze gebruik te maken van elkaars kwaliteiten, geef ook samenwerk-opdrachten als taak.

Als pilot zouden jullie voor “helpend” samenwerken bv. het tutorlezen kunnen nemen: De rol van de tutor is belangrijk, je kunt deze tutores opleiden: hoe benader je een ander kind, hoe krijg je een relatie met je tutor leerling, wat mag je verwachten van je tutorleerling qua inzet, hoe corrigeer je fouten, hoe leg je iets uit, welk doel stellen we ons vandaag, feedback en complimenten geven, etc. Laat de tutor weten waar hij/zij op moet letten: bv. dit kind leest over alle punten en komma's heen: leer de tutor hoe hij/zij dat kan verbeteren en evalueer na 6-8 weken. Zo doet het tutorlezen er voor beide kinderen er toe. Wanneer je de kinderen (na de opleiding) laat kiezen of ze tutor willen zijn, heb je gemotiveerde tutores. Het informeren van de ouders over tutorlezen, van zowel de tutor als de tutorleerling is ondersteunend.

Het samenwerken om tot een beter gezamenlijk resultaat te komen zouden jullie kunnen stimuleren door dit te integreren in de wereldoriëntatieopdrachten. Bij de nieuwe methode die jullie willen kiezen, zou dit een criterium kunnen zijn.

Samengevat:

Er wordt op vele manieren goed samengewerkt op de Lichtboei, een inhoudelijke verdiepingsslag op groep-/kindniveau is een uitdaging die jullie de komende vijf jaar zeker kunnen realiseren.

1.4 Reflectie

School/kindcentrum

De leerlingen:

We reflecteren vaak mondeling aan het einde van de dag en de week. Hoe ging de dag? Waar liep je tegenaan? Wat ging goed? Op de taak staat een reflectievraag. Reflectie tijdens de instructie middels het EDI-model, controle van begrip. We werken vaak met wisbordjes. We hebben inleverbakken. De leerlingen leggen hun gemaakte werk in de bak die ze het beste vinden passen: "Dit ging goed", "Dit vind ik nog moeilijk", "Dit ging redelijk." Kindgesprekken: We hebben structureel 1 dag in de week een extra leerkracht. Zij neemt een groep over, zodat de eigen leerkracht dan buiten de groep met de kinderen kindgesprekken kan voeren op zowel cognitief als sociaal emotioneel gebied. Het process communication model (PCM) wordt hierbij meegenomen. (Wat voor persoonlijkheidstype ben jij en welke aanpak past dan bij jou en welke aanpak heb je van je juf of meester nodig). We gebruiken in de meeste groepen reflectiestokjes. Deze kunnen op allerlei momenten worden ingezet.

Daarnaast heeft iedere groep een reflectiebox. Hier zitten een aantal reflectievormen in die we schoolbreed gebruiken, onder andere de waaier met reflectievragen en reflecteren met een dobbelsteen. Uiteraard kan iedere leerkracht er ook nog eigen reflectiemiddelen in doen. Deze boxen hebben we sinds februari in de groepen om te zorgen dat reflectie een routine wordt.

In de groepen 1 en 2 wordt dagelijks gebruik gemaakt van het reflectierad. In alle groepen is er veel reflectie op het proces.

Het team:

Het team heeft diverse reflectiemomenten/gesprekken: De reflectieve dialoog met de directeur. Groepsbesprekingen met de IB-er. Grote en kleine schoolbesprekingen, studiedagen. Het pauzemoment aan het einde van de dag, waarop de leerkrachten samen een kop thee/koffie drinken en de dag bespreken.

Doordat we vanuit the golden circle van Simon Sinek werken (why,how,what) reflecteren we continu ons onderwijs. Ook de hele ontwikkeling naar het worden van een daltonschool heeft teambreed in het teken gestaan van reflectie. En nog steeds. Doordat we steeds in de groepen experimenten uitvoeren, blijven we constant reflecteren en daardoor ontwikkelen.

Ontwikkelpunten:

De manieren die we toepassen zijn goed, zeker ook de kindgesprekken. We kunnen nog wel een steviger fundament bouwen waardoor reflectie echt in ons systeem komt en de intrinsieke motivatie van leerlingen groter wordt. Reflectie is nu voornamelijk nog van leerkracht naar leerling. Dit kan natuurlijk ook op andere manieren, hiervan kunnen we gaan kijken wat bij ons past en hoe we dat nog in kunnen zetten.

Reactie visitatieteam

Reflectie is essentieel voor het goed vorm geven van daltononderwijs. Jullie reflectie vermogen op teamniveau is groot. Bij alle ontwikkelingen vragen jullie je af: waarom, hoe en wat. Dit zien we terug in de vele in gang gezette ontwikkelingen in de school.

De kindgesprekken zijn een goed voorbeeld van reflectie op kindniveau. De gesprekken zijn gericht op de ontwikkeling en welbevinden van het kind. Persoonlijke doelen worden vastgesteld. Zoals de school al aangeeft in de zelfreflectie is de inhoud nog voornamelijk leerkrachtgestuurd.

We hebben de indruk dat jullie heel veel reflectievormen in gang hebben gezet. Wat wij niet hebben kunnen achterhalen is het waarom van deze reflectievormen. Waarom reflecteer je op deze manier en waar leidt deze reflectie toe: Is er verbinding met de (leer)doelen en volgt er een plan op de reflectie?

Vele vormen van reflectie worden structureel ingezet. Het waarom van de reflectie, heeft voor de kinderen geen inhoud: zij kunnen ons niet uitleggen wat reflectie inhoudt en wat reflectie op een onderwerp of vaardigheid betekent voor het vervolg.

Het is dan ook van belang dat jullie op teamniveau gaan bepalen welke plek reflectie krijgt in het onderwijsleerproces en welke rol reflectie heeft in de taak.

Bovenstaande bevindingen hebben geleid tot onze 2^e aanbeveling:

Aanbeveling 2:

Breng het waarom van reflecteren in beeld:

- Bepaal op teamniveau welke plek reflectie krijgt in het onderwijsleerproces
- Wanneer is reflecteren betekenisvol voor de leerkrachten en de kinderen
- Wat is het vervolg op de reflectie?

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School/kindcentrum

Ontwikkeling tot nu/waar staan we nu?

De leerlingen:

Wij denken dat leerlingen van nature meer willen weten en kunnen. Een goede taak op maat zorgt ervoor dat de leerlingen weten wat ze moeten en kunnen doen. Ze kunnen dus altijd aan de slag en hoeven niet op de leerkracht te wachten. De doelmatigheid en effectiviteit van daltononderwijs zorgt voor een hoge effectiviteit in de klas.

De laatste tijd zijn we bezig om meer vanuit de doelen te gaan werken en vermelden we deze op de taak.

In groep 3/4 wordt gestart met een keuzecircuit en is als experiment vooruit toetsen met rekenen geïntroduceerd.

We werken schoolbreed met doelenmuren en we leren de leerlingen al op jonge leeftijd zelf werk na te kijken.

Leerlingen van groep 6 en 8 kunnen als experiment bij rekenen inschrijven op instructie. Dit willen we na evaluatie, waarschijnlijk gaan uitbreiden naar meer groepen en meer vakken.

De instructie wordt op maat afgestemd binnen ons onderwijs. Er zijn veel niveaus en iedereen vindt dat normaal.

Het team:

We werken als team aan doelmatigheid en effectiviteit. We werken met een jaaragenda. Er is een duidelijke agenda bij vergaderingen. We kiezen voor korte organisatorische vergaderingen. Voor de doelen uit ons jaarplan (dalton, meer- en hoogbegaafdheid en rekenen) hebben we daarnaast nog studiedagen. We hebben iedere week een weekmemo via de mail voor het team. We hebben korte lijnen en kunnen de beslissingen op teamniveau daardoor snel maken. Aan het begin van het schooljaar worden de diverse taken verdeeld, zodat iedereen weet waarvoor hij het schooljaar verantwoordelijk is.

Leerkrachten stellen haalbare, concrete doelen voor en met kinderen. De leertijd wordt efficiënt benut.

Door het instellen van een "inloop" behalen we meer effectieve onderwijstijd: kinderen gaan als ze op school komen direct aan de slag. Dit is van groep 1 t/m 8. Dalton ten top.

Ontwikkelpunten:

Uitbreiden van het werken vanuit de doelen, zodat de leerlingen nog meer kunnen kiezen voor instructiemomenten en waardoor ze nog effectiever kunnen werken met/aan hun taak.

Dit schooljaar krijgt de coördinator meer- en hoogbegaafdheid ondersteuning hiervoor. Een ontwikkelpunt is deze kinderen structureel meer in hun kracht te zetten.

Op schoolniveau weten we elkaars talenten te benutten. Op kindniveau kan dit nog verder worden uitgediept.

De weektaak kan misschien nog efficiënter worden ingezet zodat er meer ruimte ontstaat voor planning en/of eigen inbreng. Hier krijgen we graag tips voor.

Reactie visitatieteam

Zoals blijkt uit de zelfreflectie van de school is effectiviteit een belangrijke pijler onder het daltononderwijs.

We zien dat er efficiënt wordt gewerkt in de school, de zichtbaarheid van de vele doelen maakt dat kinderen weten wat er van ze wordt verwacht en waar aan gewerkt wordt.

Hulpmiddelen als de time-timer, het “blokje” voor vragen en het werken aan doelen dragen bij aan het efficiënt aanbieden en uitvoeren van de taak.

De inloop voor schooltijd is een voorbeeld van efficiëntie: de kinderen komen zo rustig in de leermodus.

Zoals eerder in onze reactie is beschreven, is het inzicht in het weekrooster voor de kinderen en de beschikbare tijd (planning) voor de uitvoering van hun taak een voorwaarde voor effectieve inzet van de lestijd.

Het ontwikkelen van een goede taak op kindniveau, waarin doelen, planning, vrijheid en reflectie een voortdurende cirkel van invloed op elkaar hebben (zie aanbeveling 1 en 2) zal ongetwijfeld bijdragen aan de efficiëntie van het onderwijsleerproces.

1.6 Borging als voorwaarde

We hebben een daltonboek, met daarin ons daltonbeleidsplan. Ook in ons schoolplan en schooljaarplan is dalton een onderdeel. Het daltonboek wordt meerdere malen per jaar aangevuld.

In onze schoolgids heeft dalton nog geen plek, omdat we nog niet officieel gecertificeerd zijn. Wie goed leest, kan de kernwaarden er echter wel helemaal uithalen. Tijdens de teambesprekingen is dalton een vast agendapunt, dat door de daltoncoördinatoren wordt voorbereid. Ieder schooljaar hebben we twee dalton margedagen. Tijdens 1 van deze dagen bezoeken we andere dalton scholen. De daltoncoördinatoren en directeur bezoeken de regiobijeenkomsten. De laatste keer hebben we deze moeten missen vanwege ziekte en een scholingsdag voor bezoekers. De directeur is visiteur voor de Nederlandse Daltonvereniging. De meeste leerkrachten hebben een daltoncertificaat. Van nieuwe leerkrachten wordt ook verwacht dat ze de scholing gaan volgen.

Informatie naar ouders gaat vooral via ouderportaal Parro.

De betrokkenheid van ouders is groot. We hebben naast een MR en OR ook een schoolcommissie. Hierin zitten ouders die als het ware klankbord voor de directie zijn. Ouders van de MR en schoolcommissie weten wat er reilt en zeilt in en rondom school en denken positief kritisch en opbouwend mee.

Leerlingen zijn ook betrokken bij de daltonontwikkeling. We maken dit schooljaar gebruik van de methode "Expeditie Dalton" om leerlingen ook goed mee te nemen in wat is nou precies dalton.

Ontwikkelpunten:

Doordat we als team heel erg samenwerken en zaken grondig afstemmen binnen het team, maar ook binnen de oudergeledingen, hebben we de indruk dat de borging prima op orde is.

Na de visitatie gaan we de naam dalton meer naar buiten uitdragen. Tot nu toe valt het vooral nog onder de naam eigenaarschap.

Reactie visitatieteam

Daltononderwijs borgen is een blijvend aandachtspunt voor elke school. Het daltonboek is een essentieel document in de school: why, how en what en hoe wordt gecheckt of alle afspraken worden nageleefd. Dit is ook voor jullie een aandachtspunt.

Jullie zitten volop in de ontwikkelingsfase en dat moeten jullie zeker blijven doen. Het borgen van deze ontwikkelingen en de controle op de uitvoering van de doorgaande lijn, is zolang het geen gewoonte is, heel erg belangrijk. Het motto hierbij is: "als je het niet controleert, vind je het niet belangrijk". Een aantal ontwikkelingen is pas in gang gezet, (bv. reflectieboxen, tutorlezen, kwartiertjesrooster, voortoetsen). Het is belangrijk deze ontwikkelingen goed te evalueren en te borgen.

De ontwikkelingen die jullie hebben ingezet geven ons het vertrouwen, dat jullie het daltononderwijs stap voor stap willen uitbouwen.

Een tip die we de school nog willen meegeven is, om meer te "netwerken" binnen de NDV en structureel dalton scholen te bezoeken. Er is beschreven en aangegeven door de regio-coördinator dat er nog weinig is deelgenomen aan regiobijeenkomsten, juist de contacten met regioscholen zijn een kans om de eigen ontwikkeling te spiegelen.

2. Ontwikkelvermogen

Parels van de school/het kindcentrum (hier zijn we trots op)

Ontwikkel- en onderzoeksvragen (hier willen we meer van weten)

- Hoe kunnen we meer inbreng geven aan leerlingen (meer loslaten) en tegelijkertijd onze leeropbrengsten verhogen?
 - Hoe kunnen we de intrinsieke motivatie van leerlingen vergroten?
-

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie (tussentijdse visitatie of niet)

We verwachten dat we ons na de visitatie een daltonschool mogen noemen en we vervolgens in ons eigen rustige tempo door kunnen ontwikkelen.

Waar staat onze school/kindcentrum bij de volgende visitatie? (lange termijnvisie)

Bij de volgende visitatie:

- Is er meer keuze in de doelen waar leerlingen aan werken. Er is dan keuze uit meer vakken/activiteiten.
- Meer- en hoogbegaafde leerlingen leren zichtbaar leren;
- Op de weektaak kunnen kinderen meer plannen;
- Eigen inbreng van de leerlingen is vergroot.

Reactie visitatieteam

De school heeft geen parels beschreven in het visitatieverslag. In het daltonboek staan wel parels benoemd. Deze parels zijn met name gerelateerd aan de kernwaarde samenwerken en dat is zeker het sterke punt van de school.

In de gevoerde gesprekken met de diverse geledingen hebben we meerdere keren gehoord, dat het team te weinig uitstraalt trots te zijn op hetgeen ze samen neerzetten als school. Misschien het niet benoemen van daltonparels in het visitatieverslag hier een voorbeeld van. Vandaar dat wij er een aantal noemen:

- Het ontwikkelvermogen in het team: enthousiaste teamleden die nadenken over hun vak
- Groepsdoorbrekend samenwerken
- De moestuin: samenwerking van ouders en kinderen
- De mogelijkheden en inpanning van voorzieningen van het schoolgebouw en de omgeving (sporthal, moestuin, ligging)

Ontwikkelvragen/onderzoeksvragen en de stand bij de volgende visitatie:

De beschreven vragen onderschrijven wij, het is de grote uitdaging om de huidige daltonontwikkelingen te borgen en bij de toekomstige ontwikkelingen in te zetten op de diepgang van het daltononderwijs. Dalton als dna van de school, dat is het grote doel! "Rust", letterlijk en figuurlijk, is hierbij het sleutelwoord.

Wanneer de school erin slaagt om de aanbevelingen te ontwikkelen en te borgen in de komende vijf jaren, zal dalton meer en meer een ingeburgerde "way of life" zijn op de Lichtboei.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

leerlingen(raad)

We hebben gesproken met acht kinderen van de leerlingenraad. Vanaf groep 5, uit elke groep twee kinderen. De kinderen leggen uit, dat ze mee mogen beslissen over bijvoorbeeld speeltoestellen. De directeur is bij de leerlingenraad aanwezig. Er worden zowel dingen bedacht in de leerlingenraad als in de klas.

Er zijn verkiezingen voor de leerlingenraad: alle kinderen van de klas kunnen stemmen op de kinderen die zich hebben opgegeven. Degenen met de meeste stemmen komen in de leerlingenraad. Je hoeft geen presentatie te geven. Als er een gelijke stand is, wordt er geloot.

De leerlingenraad is nu voor twee jaar, omdat vorig jaar de leerlingenraad niet vaak bij elkaar is gekomen door omstandigheden. Eind dit jaar wordt er weer gekeken naar een nieuwe leerlingenraad.

Iedereen heeft een mapje waar in staat wat wordt besproken. Ook wordt er afgesproken wat er met de klas besproken wordt.

Er wordt van te voren besproken wie welke rol heeft tijdens een vergadering. Dit wisselt. Ze gaan ook langs de lagere groepen om ze te betrekken bij de ontwikkelingen waar de leerlingenraad bij betrokken is. Bijvoorbeeld de goede doelen.

De leerlingenraad heeft een eigen emailadres. Deze gebruiken ze o.a. voor berichten aan de ouders.

Uitleg van de doelen:

We hebben als groep verschillende doelen die we op het bord schrijven, dit zijn groepsdoelen. De doelen worden voornamelijk door de leerkrachten bedacht. Het is verschillend per groep of ze inbreng hebben wat betreft de doelen.

De kinderen hebben eigen doelen en reflectievragen. Deze worden niet alle groepen consequent gehanteerd. De maatjes worden gekozen door de juf of meester.

Kinderen willen graag zelf kiezen met wie ze willen samenwerken. Nu bepaalt voornamelijk de meester of juf dit.

De kindgesprekken zijn een paar keer per jaar. Er wordt dan overlegd hoe je het vindt op school, wat er goed gaat en wat er nog beter kan. De kinderen geven dit aan fijn te vinden. Tijdens de 10 minutengesprekken sluiten de kinderen aan, dit is vanaf groep 5.

De weektaak wordt door de meester of juf gemaakt. De kinderen vinden het heel fijn om met de weektaak te werken. Er wordt gekeken naar wat je al begrijpt, dan hoef je niet alles te maken.

De kinderen beoordelen de school met gemiddeld het cijfer 8.

Tips

- Een 10 als het plein nog mooier wordt.
- Duidelijke afspraken over buitenspeelmateriaal
- Langere pauze
- Meer gym/sporten in de week

ouders

We hebben gesproken met 6 ouders. Deze ouders hebben kinderen in de groepen 2,3,5,7 en in het VO. Hun kinderen zitten/zaten allen vanaf de kleutergroepen op deze school.

Zij hebben bewust gekozen voor deze school vanwege de christelijke signatuur en de onderwijskundige visie.

De ouders zijn de afgelopen jaren op meerdere momenten geïnformeerd over de pedagogisch-didactische ontwikkelingen op school. Met de komst van de huidige directrice in 2018 zijn de ontwikkelingen in een stroomversnelling gekomen. In allerlei documenten staan deze ontwikkelingen beschreven, maar de schoolcultuur moet nog groeien.

De oudercommissie is verkozen door de ouders evenals de leden van de schoolcommissie. De schoolcommissie is meegenomen in de ontwikkelingen, maar wil graag meer inhoudelijke informatie over daltononderwijs.

Alle ouders worden via de nieuwsbrief op de hoogte gehouden van de daltonontwikkelingen. Het vorig schooljaar is er een informatieavond geweest, waarop de ouders zijn geïnformeerd over het streven om daltonschool te worden. Het zou de ouders helpen om zicht te krijgen op daltononderwijs, wanneer er vanuit school duidelijker wordt benoemd wat hoort bij daltononderwijs. Het samenwerken in alle groepen en de keuzevrijheid in groep 1 en 2 zijn voorbeelden van onderwerpen die bekend zijn bij de ouders. De doorgaande lijn moet nog zichtbaar worden.

Wat merken jullie van daltononderwijs via jullie kinderen?

De ouders noemen een aantal voorbeelden, waar de school trots op mag zijn:

- Het samenwerken
- De zelfstandigheid van de kinderen in groep 7
- Het besef bij de kinderen: "Wat kun je zelf oplossen?"
- Het werken vanuit de interesse van het kind: niet standaard aangeboden of gebaseerd op de leerdoelen
- Maatjes
- Kindgesprekken: reflectie op welbevinden en vorderingen
- Kind-ouder-leerkrachtgesprekken over de vorderingen

De aanwezige ouders prijzen de betrokkenheid van vele ouders. Het schoolteam is zeer benaderbaar. De aanwezigheid van alle teamleden 's ochtends op het schoolplein is hiervan een voorbeeld.

Een o.i. zeer goede tip van de ouders is: "Draag dalton veel meer uit!"

medewerkers

Uit alle gesprekken met teamleden gedurende de dag, grotendeels tijdens de klassenbezoeken, blijkt het enthousiasme voor daltononderwijs. De teamleden willen ontwikkelen en hebben een scala aan ideeën. Je proeft de zoektocht naar dat wat werkt, het tonen van lef en de focus op een bepaalde dalton ontwikkelingslijn.

Reactie visitatieteam: deze veelheid aan ideeën is logisch, vanwege het streven om alle kernwaarden voldoende te ontwikkelen voor de eerste visitatie. Doorgaande opbouwende lijnen en verbinding tussen de daltonkernwaarden bij het “waarom, hoe en wat” is een uitdaging voor de komende jaren.

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

Gesproken met de directeur, ib-er en daltoncoördinatoren.

Vanuit de aangeleverde documenten hebben we als visitatieteam een aantal vragen opgesteld, die we hebben voorgelegd:

“We hebben grote stappen gezet”. (Daltonboek) Welke stappen zijn er gezet?

De directeur en twee daco's zijn in hetzelfde schooljaar gestart op de Lichtboei in 2018. Er waren twee (leeftijd)homogene kleutergroepen, waardoor je met name in groep 1 merkte dat je vooral bezig was met modellen. Er is overgestapt naar heterogene groepen. In de bovenbouw werd er veel klassikaal lesgegeven, met al wel een vorm van weektaak. Het was een opdrachtenblad. Het team heeft toen een cursus gevolgd op het gebied van eigenaarschap. In coronatijd zijn ze doorgedaan met ontwikkelen. Er is toen gewerkt aan de weektaak, dit was een handig instrument voor het thuiswerken.

“We hebben te maken met een toenemende problematiek op het gebied van gedrag en sociale vaardigheden. Het gebied kent een armoedeproblematiek van 25%” (Schoolplan 2023-2027)

Wat heeft dit voor gevolgen voor jullie pedagogisch-didactisch handelen?

‘Onze populatie’ heeft de mentaliteit: Als je niks hoort is het goed, als er wel wat is, dan hoor je het ook echt. Dit maakt dat je als team niet altijd weet, hoe er over schoolontwikkelingen wordt gedacht. Als je een compliment krijgt, heb je het heel goed gedaan en daar zijn we dan ook heel blij mee en weten we dat we op de goede weg zijn. Vorig jaar heeft het team sterk in moeten zetten op zorg/pedagogisch handelen in de kleutergroepen. Hierdoor konden een aantal daltonkernwaarden (vrijheid en samenwerken) niet worden gerealiseerd. Nu is het pedagogisch klimaat weer goed en stabiel en kunnen ze weer opbouwen.

Hoe is de samenwerking met de ouders?

De ouders werken heel fijn mee, het investeren in de relatie met ouders is voor ons essentieel.

Hoe zien we PCM in relatie tot daltononderwijs in de praktijk terug? (Daltonboek)

Met PCM ben je de hele dag bezig en is afgestemd op de kinderen. Je moet de taal van het kind gaan spreken. Er wordt in de benadering ingespeeld op de karakterkenmerken van het kind. In het team weten ze van elkaar welke persoonlijkheidstypes er zijn. Hierdoor kan er meer worden afgestemd hoe een ieder denkt en werkt.

Ook tijdens de kindgesprekken komt PCM naar voren: Jezelf beter leren kennen staat centraal.

Eén leerkracht is PCM ambassadeur. Deze gaat naar de bijeenkomsten en houdt het team op de hoogte.

Hoe ervaren jullie als MT het daltononderwijs?

Er wordt steeds meer “dalton” gedacht. Er is een duidelijke structuur en een goede samenwerking binnen het team. Iedereen wil graag op de Lichtboei blijven. Er is een goede dalton sfeer binnen het team. Iedereen denkt en handelt vanuit de daltonvisie.

Wat is jullie visie op de taak?

Nu nog leerkracht gestuurd, we willen er naar toe dat het meer vanuit de kinderen gaat komen.

We willen er naar toe dat kinderen ook kijken welke instructies ze gaan volgen en de inhoud van de doelenborden laten bepalen door de kinderen.

Welke “experimenten” kunnen we vandaag zien en wat is het vervolg van een “experiment”?

We zijn bezig met meerdere experimenten, bijvoorbeeld het vooruit toetsen in groep 3 en 4,

in groep 6 is er meer ruimte voor zelfstandig werken, na instructie volgt niet direct de verwerking, maar kunnen de kinderen kiezen wanneer ze de oefenstof maken. (kwartiertjesrooster)

Dalton staat vast op de agenda van de teamvergadering. Zo worden de experimenten gevolgd. Er is een daltonwisselbeker. Als een experiment een succes is, dan krijg je de wisselbeker. In elke groep is wel een experiment bezig. Het doelenmapje is een experiment dat is uitgegroeid tot een doorgaande lijn.

bestuurder(s)

We hebben een gesprek gehad met mevr. Angelique Boer, directeur/bestuurder van VCO Midden- en Oost-Groningen. De directeur van de school was bij het gesprek aanwezig. Er wordt aangegeven dat wij als bezoekers kijken welke kansen er liggen voor de daltonschool binnen de vereniging.

De focus van de vereniging ligt in het onlangs vastgestelde beleidsplan op de waarden: ‘Leer- en veerkracht’ en “Wij zien elk kind”. Daltononderwijs past hier naadloos in en de kernwaarden van het daltononderwijs kunnen voor de Lichtboei de kapstok zijn om ook de waarden van de VCO vorm te geven.

De eerder genoemde waarden zijn voor de vereniging niet nieuw, door corona is het speerpunt “kansen en gelijkheid” niet de impuls gekregen, zoals de vereniging die voor ogen had en dus wordt dit verder opgepakt in het nieuwe beleidsplan. De vereniging wil de scholen meer faciliteren met de hulp thuis: De kinderen krijgen thuis niet altijd de steun (sociaal emotioneel en cognitief) waar de kinderen behoefte aan hebben. Er is financiële- en taalarmoede in de regio.

De scholen leren de leerlingen vaardigheden aan. De opbrengsten lopen echter vaker achter dan gemiddeld. Mevr. Boer is enthousiast over de manier waarop de Lichtboei omgaat met de verschillen tussen de kinderen: er wordt ongelijk/gedifferentieerd geïnvesteerd in de benadering van de kinderen, bv. qua instructietijd en sociaal emotionele ontwikkeling, waardoor de gelijkheid in kansen wordt gestimuleerd.

Welke plaats neemt de Lichtboei in binnen de vereniging?

De Lichtboei is 1 van de 20 scholen. De Lichtboei kiest voor mooie waarden. Mevr. Boer geeft aan dat de directeur goed kijkt naar wat de school nodig heeft. Ontwikkelingen komen echt vanuit het team. Onderwijsinhoudelijk heeft de school de vrijheid zich te ontwikkelen. Het is erg belangrijk, dat scholen zich goed kunnen

verantwoorden en het inhoudelijk kunnen onderbouwen, waarom bepaalde keuzes worden gemaakt. De directeur geeft aan dat ze alle vrijheid en kansen van het bestuur krijgt om de school samen met het team te ontwikkelen binnen de schoolvisie.

Welke ontwikkelingen van de Lichtboei heeft u de laatste jaren gezien?

De directeur draagt de kernwaarden van de schoolvisie goed uit, is kritisch, maar geeft altijd opbouwende feedback. Daar is de ontwikkeling van de pedagogisch didactische visie door het team op gebaseerd. De leerkrachten krijgen verantwoordelijkheid en pakken dit goed gezamenlijk op. (eigenaarschap).

Met een goede onderbouwing voor financiële wensen m.b.t. daltonontwikkelingen is er veel mogelijk. Er wordt gekeken naar wat een individuele school nodig heeft voor de ontwikkeling en dit wordt in het algemeen gehonoreerd.

Mevr. Boer is zeer tevreden over de Lichtboei: Genoemd worden het welwillende, bevlogen team en de schoolomgeving: groene omgeving, sporthal, faciliteiten.

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	N.V.T.
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	O
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	V
4	Reflectie	V
5	Effectiviteit - doelmatigheid	V

Waardering

Zelfreflectie op de kernwaarden, ontwikkelvermogen, gedeeld eigenaarschap

Het team van de Lichtboei heeft in de zelfreflectie een goede beschrijving gegeven van de zoektocht en ontwikkelingen van klassikaal onderwijs naar daltononderwijs. De reflectie op de wijze waarop de kernwaarden vorm hebben gekregen en zichtbaar zijn in de school, is conform hetgeen wij hebben aangetroffen op de visitatiedag. Het fundament voor daltononderwijs is gelegd. Met de aangegeven ontwikkelpunten laat de school zien, dat zij beseffen dat er nog veel moet worden ontwikkeld en geborgd.

Als visitatieteam hebben wij er alle vertrouwen in dat de school deze ontwikkelingen in de komende jaren vorm weet te geven.

Wij hopen dat onze aanbevelingen en tips een extra impuls geven aan deze ontwikkelingen.

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
X	Eerste licentie toekennen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde
	Geen eerste licentie toekennen, over twee jaar opnieuw visitatie voor licentie toekennen	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Licentie voor de komende periode* verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

*Licentie verlenging voor 5 jaar (DKC/PO)

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	<p>Betreft de kernwaarde: Vrijheid in gebondenheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen Geef de kinderen meer vrijheid door ze de gelegenheid te geven keuzes te maken m.b.t.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het plannen van hun taak - Het volgen van instructie - De wijze waarop ze de doelen willen behalen - Het willen samenwerken of niet - De keuze van werkplek - De samenstelling van de maatjes - De uitvoering van de extra taken (zorg voor de omgeving)
2	<p>Betreft de kernwaarde: Reflectie Breng het waarom van reflecteren in beeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bepaal op teamniveau welke plek reflectie krijgt in het onderwijsleerproces - Wanneer is reflecteren betekenisvol voor de leerkrachten en de kinderen - Wat is het vervolg op de reflectie?

Slotopmerking visitatieteam

De documenten werden tijdig en compleet aangeleverd. Verrassend was de uitnodiging via het eigen mailadres van de leerlingenraad voor een rondleiding door de school. De kinderen hebben ons al voor schooltijd “alles” uitgelegd over de daltonwerkwijzen op de Lichtboei.

Wij danken de school voor de gastvrije ontvangst op de visitatiedag en de wijze waarop zij ons een inkijk in de school hebben geboden.

We feliciteren de school met ons advies aan het hoofdbestuur om de school een daltonlicentie voor 5 jaar te verstrekken en wensen de school heel veel succes bij de verdere daltonontwikkeling.

Slotopmerking school/kindcentrum

We hebben de daltonvisitatie als prettig en inspirerend ervaren. De bezoekers stelden zich open, geïnteresseerd en betrokken op. De daltoncoördinatoren kregen tijdens de visitatiedag de gelegenheid om mee de groepen in te gaan. Er werd door de bezoekers op een professionele manier gevisiteerd. Het was zinvol voor ons om te horen dat we ons wat minder bescheiden op mogen stellen door meer te laten zien waar we trots op zijn en dat dit ook door ouders was genoemd. Dit is iets wat we zeker gaan meenemen. We herkennen onze school in de dingen die genoemd zijn in dit verslag. Fijn dat de aanbevelingen aansluiten bij onze huidige ontwikkelingen. We zijn heel tevreden over deze visitatie en natuurlijk trots op het resultaat: we zijn een daltonschool! Daar willen we jullie nogmaals voor bedanken.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

(denk aan: actieplan, tijdpad, uitvoerenden, scholing, externe ondersteuning)

Aanbeveling 1	<p>Betreft de kernwaarde: Vrijheid in gebondenheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen</p> <p>Geef de kinderen meer vrijheid door ze de gelegenheid te geven keuzes te maken m.b.t.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het plannen van hun taak - Het volgen van instructie - De wijze waarop ze de doelen willen behalen - Het willen samenwerken of niet - De keuze van werkplek - De samenstelling van de maatjes - De uitvoering van de extra taken (zorg voor de omgeving)
Acties	<ul style="list-style-type: none"> - Het organiseren van daltonvergaderingen en studiedagen om onze visie op bovenstaande helder te krijgen/houden/bij te stellen. - Het bezoeken van andere daltonscholen - We spreken periodes af waarin we op welke van bovenstaande punten gaan inzetten. Tijdens en na zo'n periode gaan we als team evalueren en waar nodig bijstellen. - Implementatie - Borging
Uitvoerenden	Daltoncoördinatoren, team, interne begeleider, directeur
Tijdvak	<p>In schooljaar 2024-2025:</p> <p>We gaan de volgende vragen onderzoeken en uitwerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mag een kind zelf bepalen of het instructie nodig heeft; - Hoe weten we of het kind dit op de juiste manier inschat of bewijst; - Is het inzichtelijk voor een kind hoeveel tijd hij/zij heeft voor het behalen van de doelen; - Leert het kind zijn/haar tijd plannen voor het behalen van deze doelen? <p>Afspraken worden vastgelegd in het daltonboek.</p> <p>In schooljaar 2025-2026: Implementatie en borging van bovenstaande.</p> <p>In schooljaar 2026-2027 staat het volgende centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De wijze waarop kinderen de doelen willen behalen; - Het willen samenwerken of niet; - De keuze van werkplek; - De samenstelling van de maatjes. <p>In schooljaar 2027-2028: Implementatie en borging van bovenstaande</p>

	<p>In schooljaar 2028-2029: De kernwaarde wordt opnieuw in het geheel bekeken door de onderstaande vragen centraal te stellen: Geven we de kinderen meer vrijheid door ze de gelegenheid te geven keuzes te maken m.b.t.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het plannen van hun taak - Het volgen van instructie - De wijze waarop ze de doelen willen behalen - Het willen samenwerken of niet - De keuze van werkplek - De samenstelling van de maatjes - De uitvoering van de extra taken (zorg voor de omgeving) <p>Indien nodig worden er dingen uitprobeernd, aangescherpt en/of bijgesteld.</p>
Scholing/extra ondersteuning	<p>We maken gebruik van de expertise vanuit andere daltonscholen. We gaan, zoals het nu lijkt in schooljaar 2026/2027, een nascholing volgen/begeleiding krijgen via Saxion Deventer</p>

Aanbeveling 2	<p>Betreft de kernwaarde: Reflectie Breng het waarom van reflecteren in beeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bepaal op teamniveau welke plek reflectie krijgt in het onderwijsleerproces - Wanneer is reflecteren betekenisvol voor de leerkrachten en de kinderen - Wat is het vervolg op de reflectie?
Acties	<ul style="list-style-type: none"> - We gaan ons tijdens studiedagen en teamvergaderingen verdiepen welke plek reflectie nu krijgt in ons onderwijsleerproces en hoe we hier meer verdieping in kunnen aanbrengen. Ook gaan we onderzoeken wanneer reflecteren betekenisvol is voor ons als team en voor de kinderen. - Het bezoeken van andere daltonscholen - Experimenteren n.a.v. de nieuwe inzichten - Implementatie en borging
Uitvoerenden	Daltoncoördinatoren, team, interne begeleider, directeur
Tijdvak	<p>In schooljaar 2024-2025: We gaan de volgende vragen onderzoeken en uitwerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe maken we d.m.v. reflectie meer verbinding met de (leer)doelen; - Op welke manier volgt er dan een plan voor/met de kinderen; - Hoe en wanneer reflecteren we daar vervolgens op; - Bepalen welke plek reflectie krijgt in het onderwijsproces. <p>Afspraken worden vastgelegd in het daltonboek</p> <p>In schooljaar 2025-2026: Implementatie en borging van de uitwerking van de vragen.</p>

	<p>In schooljaar 2026-2027: We gaan de volgende vragen onderzoeken en uitwerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Is de manier hoe wij reflecteren betekenisvol voor de leerkrachten en leerlingen; - Wat is het vervolg op de reflectie. <p>Afspraken worden vastgelegd in het daltonboek</p> <p>In schooljaar 2027-2028: Implementatie en borging van bovenstaande.</p> <p>In schooljaar 2028-2029: De kernwaarde reflectie wordt opnieuw in het geheel bekeken door de onderstaande vragen centraal te stellen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Is op teamniveau duidelijke welke plek reflectie krijgt in het onderwijsleerproces - Is duidelijke wanneer reflecteren betekenisvol voor de leerkrachten en de kinderen is - Is het vervolg op de reflectie duidelijk <p>Indien nodig worden er dingen uitgetoetst, aangescherpt en/of bijgesteld.</p>
Scholing/extra ondersteuning	<p>We maken gebruik van de expertise vanuit andere daltonscholen. We gaan, zoals het nu lijkt in schooljaar 2026/2027, een nascholing volgen/begeleiding krijgen via Saxion Deventer</p>

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
	Leidinggevende onderwijs		17 juni 2024
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter		8 juli 2024* <i>De school heeft het plan van aanpak bijgesteld tussen 17/6 en 8/7</i>

Voor de verdere procedure: zie handleiding '[Daltonschool worden en blijven](#)'.